

ע"ה:

הזורק פרק שמיני גיטין

מסורת הש"ס

עין משפט
ורמז

(א) (יבמות לז, א) (ב) (יבמות לז, א) (ג) (יבמות לז, א) (ד) (יבמות לז, א) (ה) (יבמות לז, א) (ו) (יבמות לז, א) (ז) (יבמות לז, א) (ח) (יבמות לז, א) (ט) (יבמות לז, א) (י) (יבמות לז, א) (יא) (יבמות לז, א) (יב) (יבמות לז, א) (יג) (יבמות לז, א) (יד) (יבמות לז, א) (טו) (יבמות לז, א) (טז) (יבמות לז, א) (יז) (יבמות לז, א) (יח) (יבמות לז, א) (יט) (יבמות לז, א) (כ) (יבמות לז, א) (כא) (יבמות לז, א) (כב) (יבמות לז, א) (כג) (יבמות לז, א) (כד) (יבמות לז, א) (כה) (יבמות לז, א) (כו) (יבמות לז, א) (כז) (יבמות לז, א) (כח) (יבמות לז, א) (כט) (יבמות לז, א) (ל) (יבמות לז, א)

תורה אור השלם
1. וקצת מפורש וקצת
וקצת לאיש אור:
דברים כ ב

לענין רש"י
לחילול (לחילול, חט)
(של שבת).

מוסף רש"י

דעין חבין בבלאי.
דעין יונתן מנחם בלוק.
לפירוש כי הוא טעמא.
לשם קאמר (חולין מה).
גט בידה. שם שם לה.
ומשיחה. שם שם לה.
בדיו אם יוכל להכיל.
אם יז כח לחיות חוט
שטל נחמק לנחמק.
ולחילול אלל (ב"מ מ).

תוספות ר"ד (המשך)

מקנה לאשמו בעל כרחא
א"כ טעם החצר דרבי ליה
רחמנא לא בעבור קנין
הוא (א) אלא שהיה הוא
עצמו בו ואינה מחצה
לקנותו וחציה קונה לה
ומתקנת אלא שזה הדין
הוא שמי שהוא משמח
לעצמו אי"כ בכל מקום
שהוא משמח לעצמו הוא
מגורשת שמי"כ בשאר
קנינים ועלמא משום הכי
א"ר יוחנן לגיטין אמר
ולא לדבר אחר ובכנים
אוחזין אמרין דדוקא
בסיטא שהוא רה"ר ד'
אמות של אדם קנות
לו לענין מציאה כי הדין
דלא לית לאינצוי אבל
בהדיא לא דדוקא מציאה
אבל לענין מקח ומכר
לא דדוקא משיכ קונה
בסיטא ולא ד' אמות
ולענין וריקת החוב נמי
לא קנה שיפוט הלוח עד
דמטי ליה לדידה דמלוה
ולא לד' אמותיו. גיטי'
החם אמר ר"ל משום אבא
בין ברדלי ד' אמות של
אדם קנות לו בכל מקום
מיט תקנת ליה רבן דלא
לית לאינצוי וקפריש
נאון בכל מקום דאמרינן
לא כל מקום משם אלא
בשדה בעלמא אי נמי
בסיטא אי נמי בצדי
רה"ר ולא דחיקו בהו
ביום אבל בהדיא דדחיקו
רביא אי נמי בשדה חבירו
לא קני ליה ד' אמות
גט בידה ומשיחה בידו
אם יוכל לנחק ולהביאו
אצלו אינה מגורשת ואם
לא מגורשת מאי טעמא
מגורשת פי' היתה ידה
ששפחה (כלתה) קודם

וגט יולא. מאלו לאלו מקלמו ד' אמות שלה ומקלמו ד' אמות שלו:
והא אגיד גביה אלא (ב) רבה ורב יוסף דאמרי
תרויהו הכא בשתי כיתי עדים עסקינן אחת
אומרת קרוב לו ואחת אומרת קרוב לה רבי
יוחנן אומר קרוב לה שנינו אפילו מאה אמה
קרוב לו שנינו אפילו מאה אמה היכי דמי
מחצה על מחצה אמר בר אבא רב
לדידי מיפרשא לה מנייה דרבי יוחנן "הוא
יכול לשומרו והיא אינה יכולה לשומרו זהו
קרוב לו היא יכולה לשומרו והוא אינו יכול
לשומרו זהו קרוב לה שניהם יכולין לשומרו
שניהם אין יכולין זהו מחצה על מחצה
אמורה רבנן קמיה דרבי יוחנן משמיה דרבי
יוחנן הכי אמר יידיעין חברין בבליא לפרושי
כי האי טעמא תניא נמי הכי רבי אליעזר
אמר "כל שהוא קרוב לו מלו ובא כלב
ונמלו אינה מגורשת אינה מגורשת כל היכי
תינטריה ותיחיל אלא לאו ה"ק כל שקרוב לה
מלו ואילו בא כלב ונמלו והוא יכול לשומרו
והיא אינה יכולה לשומרו אינה מגורשת אמר
ליה שמואל לרב יהודה ז"ל שנינו כרי שתשוש
ותמלנו ואת לא תעביד עובדא עד דמטי
גיטא לידה אמר ליה רב מרדכי לרב אשי
הוה עובדא הכי ואצרכוה לציצה: וכן לענין
קדושין: אמר ר' אסי אמר ר' יוחנן לגיטין
אמרו יולא לדבר אחר איתביה רבי אבא
לר' אסי וכן לענין קדושין שאני התם ידכתי'
ויצאה והיתה איתביה וכן לענין החוב
זרוק לי חובי וזרקו לו קרוב למלוה וזה
ההלכה קרוב ללוה הלוח חייב מחצה על
מחצה שניהם יחלוקו הכא במאי עסקינן
ידאמר ליה זרוק לי חובי ותיפטר אי הכי
מאי למימריה לא צריכא ידאמר ליה זרוק
לי חובי בתורת גיטין ואכתי מאי למימרא
מהו דתימא מצי אמר ליה משטה אני כך
קמ"ל "אמר רב חסדא גט בידה ומשיחה בידו יאם יכול לנחק ולהביאו
אצלו אינה מגורשת ואם לאו מגורשת מאי טעמא בעינן כריתות וליכא
אמר רב יהודה ויהיה ידה עשויה כקטפרים וזרקו לה אף על פי שהגיע גט
לידה אינה מגורשת אמאי הא כי נפיל בארבע אמות דידה קא נפיל ברלא
נח ותיגרש מאוירא דארבע אמות תפשוט דבעי רבי אלעזר ארבע אמות
שאמרו יש להן אויר או אין להן אויר תפשוט דאין להן אויר "הכא
במאי עסקינן בעומדת על גב הנזר דמעיקרא לאיבוי קאי:
מתני'

מדרון. ראשי אצבעותיה מטיין לקרקע
שלא פשטה ידה וקופה כדק פשוטי יד:
נפרכין וסא כי נפיל לר' אמוס דידה
נפיל. ומנ לי אי אן ידה רחמיה לקבל
נפשיה: בדלא נח. לאך אלא כשנפל
ממון ידה נפך וקבלה שנח לידה לאו
קבלה היא: ופריך וי לא נח מאי
הו מנ טעם לתק ארבע אמות שני
מיגרש מאויריה ומדקאמר אינה
מגורשת פשוט דאין להן אויר והיא
נפיל דרבי אלעזר: על גב הנזר.
דאור שאינו רחב לנחם לא קני:
גמ'

הכא לא שייך לומר המזיא מחזירו עליו הראיה דאין כאן ספק: אמ יבוא לנחק ולהביאו בו. נראה
דלא מיירי כשהיה ידה פתוחה ולאחר שנתן הגט בידה קפלה ידה דא"כ אפילו אין יכול להביאו אצלו אינה מגורשת כיון שנשעת
נמניה היה יכול להביאו אצלו ומה שקופלת ידה אח"כ זה אינו עושה הכעל אלא היא והוא ליה כמו עלי גיטין מעל גבי קרקע ואינו גט אלא נראה
לר"י דמיירי שכבר היתה ידה קפולה והוא מחב הגט לחזקו כל כך בחזקת עד שאינו יכול להביאו אצלו היא מגורשת ור"ת מפרש
בדידה פתוחה אינו שפיר ואם אינו יכול להביאו אצלו היינו כשהגט כבד ואם ימשוך אצלו מיתקן המשיחה וצריך לומר שמהא ד' האשה פתוחה
עד שניתן כל הגט בידה דאם תקפוה ידה בעוד שהכעל אוחז בראש הגט בידו לא הו גט דהו כמו גט בידה ומשיחה בידו ונראה דכשר דלא גרע
מעקב לה חרציה ושלפתו דהו גט אע"ג דביד הכעל נלקח ממנו שלא תטול והמחמיר מנח עליו ברכה: ודא בארבע אמות דידה קא נפיל.
הוה מני לשטי דמיירי שהאשה עומדת בחצר דידה דלית לה ארבע אמות או ברה"ר טלכא אשי דכ"מ דכ"מ (דף י:):

והתגרש מאוירא דארבע אמות. ור"ת אמר דלדור ארבע אמות חשיב ליה מינער ועומדת על
ראש הגג מיירי אפילו חוץ לארבע אמות ולהכי פריך והא לא מינער ור"י אומר דרבי אלעזר גופיה מספקא ליה אם מה
שחיתקו חכמים ארבע אמות חיתקו גם בלחור ואע"ג דלא מינער עשאוהו כמינער כמו שעשו ארבע אמות רשות ואע"פ שאינה רשות:

בעינן כריתות וליכא: אמר רבא היתה ידה עשויה כקטפרים וזרקו לה אינה
משופעת שאינה יכולה לקבל גיטה: ולקנייה ביד אמות דידה. דלא נח כנן

רבי יוחנן אמר קרוב לה שנינו אפילו מאה אמה. וקשה דכפ"ק
דכ"מ (דף י: קא"ר יוחנן דקטנה יש לה חזר ויש לה ד' אמות
וקאמר התם דליף מליאה מגט משמע דבגט דרבי יוחנן אינה מגורשת
אלא חוץ ד' אמות והכא קאמר אפילו מאה אמה וי"ל דכ"מ אמות שלה
אפילו יכול לשמור כמות מגורשת וחזן
לגרע אמות כריך שמהא היא יכולה
לשומרו ולא הוא ועוד קשה דרבי אשי
אמר ליה התם דברה"ר לא תקנו ארבע
אמות והכא חזן היתה עומדת ברה"ר
קרוב לה מגורשת וי"ל דהתם בלחור יכול
לשומרו והכא ביכולה לשומרו א"כ וי"ל
דכא לא דוקא נקט דרה"ר אלא
בטעמא או בלד רה"ר:

והא א"א צמצום. ור"ת ולשני כנון
דלא ידעין הי מינייהו קדים
ולכן הו ספיקא וי"ל דלשנא דמחצה
על מחצה לא משמע לה ולכן מוקי לה
בשתי כיתי עדים כו' ור"ת וימא אוקי
מרי נהדי מרי ואוקי איתמא בחזקת
אשת איש ולא מהא מגורשת כלל וי"ל
כיון דספיקא דנכנן היא כלאמרינן
כפ' ארבעה חזין (גיטות דף לא). נמנו
לדן מגורשת ואינה מגורשת:
ישניהם אין יכולים זהו מחצה
על מחצה. פי' אין יכולין
לשומרו כל אחד לנדו אלא שניהם יחד
אכל אם אין יכולין לשומרו כלל פשטיא
דאינה מגורשת כלל כל עיקר:

ואת לא תעביד עובדא עד דמטי
גט לידה. והיינו דוקא ברה"ר
אכל מחצה און כריך שניע לידה
דאמר לעיל תחיל לחזקו ומחזקו ומחזקו
ומייה בערוך צריך גט כחז קבלת
מרביתו אפי' וזקן לה כחז מלכה
לא משתריא לעלמא עד דמטא גיטא
לידה ומיית ומיית מהא דלמך בירושלמי
המחמיר שדכנן עד שמינער לידה ואינה
רואה דאזכא למימר דמיירי ברה"ר
דכדיא מסיק לה סאקרוז ולקרוב לה
ומסתמא א"כ אפילו לאפוקי מלכה:
לגיטין אמר ואלא דבר אחר. פי'
בקוטנ' משום דבגט נמניה
נפל כרחה היא נמניה והקשה ר"י ור'
יהודה דלדבר אחר נמי אמרו לעיל כמי
שלאחו (דף עה). דנמניה נפל כרחו
הוה נמניה והשני דכדכר אחר אשכחן
דוכמא דלא הוה נמניה כנון להלכה
יבשו לא יחזיר לו כמזכר אכל בגט
כלל מקום הוה נמניה: **א"י** הו מאי
דמימרא. ור"ת דארכה תקני ליה אמה'
קרוב ללוה חייב לזה כיון דאמר זרוק
חובי ותפטר קרוב ללוה נמי ליתפטר וי"ל
דמיירי מסתמא דמפרש לו שזרוק לו
למקום שיוכל לשומרו הוא:

ומחצה על מחצה שניהם יחלוקו. הכא לא שייך לומר המזיא מחזירו עליו הראיה דאין כאן ספק: אמ יבוא לנחק ולהביאו בו. נראה
דלא מיירי כשהיה ידה פתוחה ולאחר שנתן הגט בידה קפלה ידה דא"כ אפילו אין יכול להביאו אצלו אינה מגורשת כיון שנשעת
נמניה היה יכול להביאו אצלו ומה שקופלת ידה אח"כ זה אינו עושה הכעל אלא היא והוא ליה כמו עלי גיטין מעל גבי קרקע ואינו גט אלא נראה
לר"י דמיירי שכבר היתה ידה קפולה והוא מחב הגט לחזקו כל כך בחזקת עד שאינו יכול להביאו אצלו היא מגורשת ור"ת מפרש
בדידה פתוחה אינו שפיר ואם אינו יכול להביאו אצלו היינו כשהגט כבד ואם ימשוך אצלו מיתקן המשיחה וצריך לומר שמהא ד' האשה פתוחה
עד שניתן כל הגט בידה דאם תקפוה ידה בעוד שהכעל אוחז בראש הגט בידו לא הו גט דהו כמו גט בידה ומשיחה בידו ונראה דכשר דלא גרע
מעקב לה חרציה ושלפתו דהו גט אע"ג דביד הכעל נלקח ממנו שלא תטול והמחמיר מנח עליו ברכה: ודא בארבע אמות דידה קא נפיל.
הוה מני לשטי דמיירי שהאשה עומדת בחצר דידה דלית לה ארבע אמות או ברה"ר טלכא אשי דכ"מ דכ"מ (דף י:):

והתגרש מאוירא דארבע אמות. ור"ת אמר דלדור ארבע אמות חשיב ליה מינער ועומדת על
ראש הגג מיירי אפילו חוץ לארבע אמות ולהכי פריך והא לא מינער ור"י אומר דרבי אלעזר גופיה מספקא ליה אם מה
שחיתקו חכמים ארבע אמות חיתקו גם בלחור ואע"ג דלא מינער עשאוהו כמינער כמו שעשו ארבע אמות רשות ואע"פ שאינה רשות:

בעינן כריתות וליכא: אמר רבא היתה ידה עשויה כקטפרים וזרקו לה אינה
משופעת שאינה יכולה לקבל גיטה: ולקנייה ביד אמות דידה. דלא נח כנן

כר א מ"י פ"ה מהל'
גיטין הלכה יד'
ויד' מלכות אשוח יד'
כח סמט עשין חט' נ טור
ש"ע אר"י סימן ז' ספיק'
ה וספיק' קלט ספיק' יד':
בה ב מ"י פ"ה מהל'
גיטין הלכה יד'
סמט עשין נ טור ש"ע
אר"י סימן קלט ספיק' יד':
בו ב ד' א מ"י פ"ה
מהלכות מלכה וזהו
הלכה א סמט עשין לז'
עוש"ע ח"מ סימן קר
ספיק' א:
בו א מ"י פ"ה מהלכות
גיטין הלכה ט' סמט
עשין נ טוש"ע אר"י סי'
קלט ספיק' ב:
בה ב מ"י פ"ה מהלכה
יד' ח"מ עש"ע
ס' סימן קלט ספיק' טו:

תוספות ר"ד
היכי דמי קרוב לו והיכי
דמי קרוב לה אמר רבא
ר' אבות שלה הוא קרוב
לה ר' אבות שלה הוא
קרוב לו היכי דמי מחצה
על מחצה ואסקי הכא
בשתי כיתי עדים ששקין
אחת אמרי' קרוב לה
ואחת אומרת קרוב לו ור'
יוחנן אמר קרוב לה שנינו
אפילו ק' אמה קרוב לו
שנינו אפי' ק' אמה הי'
מחצה על מחצה הוא יכול
לשומרו והיא אינה יכולה
לשומרו זהו קרוב לו
היא יכולה לשמור והוא
אינו יכול לשמור זהו
קרוב לה שניהם יכולין
לשומרו שניהם אינן יכולין
לשומרו זהו מחצה על
מחצה וזה מחצה על
מחצה א"כ רב שמואל
לרב יהודה שנינו איהו
קרוב לה כרי שתשוש
ותמלנו ואת לא תעביד
עובדא עד דמטי גיטא
לידה א"כ כל מרדכי לרב
אשי הוה עובדא ואצרכוה
לציצה פי' הוה עובדא
שזקק הגט קרוב לה ולא
סטיא גיטא לידה ומח
ואצרכוה לציצה. כחב
ריח זיל ואנו קבלנו
מרביתו אפילו וזקן
לה כמחצה לא משתריא
לעלמא עד דמטי גיטא
לידה גיטא' בחלמוד א"י
המחזיר מכלן עד שיהיו
לה. ואינו נראה לו דהו
דאמר שמואל ואת לא
תעביד עובדא עד דמטי
גיטא לידה דוקא כשזקק
לה ברה"ר שאין לאשה
וכוח בו אבל כשזקק לה
בחוץ מחצה יש לנטות
בדבר שלא יהיה נמי
הולכין אע"ג דלא מטי
גיטא לידה הוה מגורשת
חציה קני לה: א"ר
אסי א"ר יוחנן לגיטין
אמר לו לדבר אחר
ע"י שאין ד' אמות קנות
אלא עשרה גיטין ולא
דבר אחר עד שניע
ליד איתביה ר' אבא לר'
אסי וכן לענין קדושין
שאני התם דמחב רצאה
ויהיה איתביה וכן לענין
חזוב אמר לו (נצרך) זרוק
כ"י. והא במאי עסקינן
יאמר לו זרוק לי חובי
תחתיה גיטין והפטר אי
זכי מאי למימרא מהו
"חיתא עצי אמר משטה
גני כן קמ"ל פי' קנין
גט אינו דומה לשאר

היכי דמי קרוב לו והיכי
דמי קרוב לה אמר רבא
ר' אבות שלה הוא קרוב
לה ר' אבות שלה הוא
קרוב לו היכי דמי מחצה
על מחצה ואסקי הכא
בשתי כיתי עדים ששקין
אחת אמרי' קרוב לה
ואחת אומרת קרוב לו ור'
יוחנן אמר קרוב לה שנינו
אפילו ק' אמה קרוב לו
שנינו אפי' ק' אמה הי'
מחצה על מחצה הוא יכול
לשומרו והיא אינה יכולה
לשומרו זהו קרוב לו
היא יכולה לשמור והוא
אינו יכול לשמור זהו
קרוב לה שניהם יכולין
לשומרו שניהם אינן יכולין
לשומרו זהו מחצה על
מחצה וזה מחצה על
מחצה א"כ רב שמואל
לרב יהודה שנינו איהו
קרוב לה כרי שתשוש
ותמלנו ואת לא תעביד
עובדא עד דמטי גיטא
לידה א"כ כל מרדכי לרב
אשי הוה עובדא ואצרכוה
לציצה פי' הוה עובדא
שזקק הגט קרוב לה ולא
סטיא גיטא לידה ומח
ואצרכוה לציצה. כחב
ריח זיל ואנו קבלנו
מרביתו אפילו וזקן
לה כמחצה לא משתריא
לעלמא עד דמטי גיטא
לידה גיטא' בחלמוד א"י
המחזיר מכלן עד שיהיו
לה. ואינו נראה לו דהו
דאמר שמואל ואת לא
תעביד עובדא עד דמטי
גיטא לידה דוקא כשזקק
לה ברה"ר שאין לאשה
וכוח בו אבל כשזקק לה
בחוץ מחצה יש לנטות
בדבר שלא יהיה נמי
הולכין אע"ג דלא מטי
גיטא לידה הוה מגורשת
חציה קני לה: א"ר
אסי א"ר יוחנן לגיטין
אמר לו לדבר אחר
ע"י שאין ד' אמות קנות
אלא עשרה גיטין ולא
דבר אחר עד שניע
ליד איתביה ר' אבא לר'
אסי וכן לענין קדושין
שאני התם דמחב רצאה
ויהיה איתביה וכן לענין
חזוב אמר לו (נצרך) זרוק
כ"י. והא במאי עסקינן
יאמר לו זרוק לי חובי
תחתיה גיטין והפטר אי
זכי מאי למימרא מהו
"חיתא עצי אמר משטה
גני כן קמ"ל פי' קנין
גט אינו דומה לשאר

הקנין דעלמא דקנין דעלמא אין אדם יכול להקנות לחבירו בעל כרחו והגט אדם
נראה דלא ל' לא בעבור קנין אלא שיהי' ה' פלוגת וי' ואין חלוקה קונה לה ואע"פ היא תחברת וי'.

